

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
**Desirable characteristics of school administrators under the
Bureau of Special Education Administration,**

ปรารธนา เจนการ*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์**

รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เลิศไกร***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ข้าราชการครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 144 คน จากประชากรทั้งหมด จำนวน 235 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทุกฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-Test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 5 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะการปฏิบัติงาน การศึกษาสงเคราะห์อยู่ในระดับมากทุกด้าน และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 เมื่อจำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านบุคลิกภาพและด้านการปฏิบัติงานการศึกษาสงเคราะห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

***กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์, ครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7, สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ABSTRACT

The research aimed to 1) study desirable characteristics of administrators under the Bureau of Special Education Administration, 2) compare their desirable characteristics as classified by sex, educational level, and working experience. The sample group, obtained by sample random sampling, was 144 teachers, drawn from a population of 235 of Sueksasongkhro Schools and Rajapranukhor Schools Group 7 under The Bureau of Special Education Administration. A set of questionnaire designed by the researcher with reliability of .99 and approved by 3 experts was used. All questionnaires were completed and returned then analyzed to calculate percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), t-test, and One-Way ANOVA.

The findings were as follows: 1. The desirable characteristics of administrators under the Bureau of Special Education Administration categorized in 5 aspects: goodness and morality, academic affair, human relationship, personality, and knowledge about welfare education were rated at a high level. The most desirable characteristics of the administrators was goodness and morality. 2. Regarding the comparison of the opinions of teachers of Sueksasongkhro Schools and Rajapranukhor Schools Group 7 toward the desirable characteristics of the administrators, classified by sex and educational level showed no statistically significant difference. However, classified by working experience showed no statistically significant difference, excepted personality and knowledge about welfare education showed statistical significant difference at a level .05.

Keywords : Desirable characteristics, Teachers of Sueksasongkhro Schools and Rajapranukhor Schools Group 7, The Bureau of Special Education Administration

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาในด้านครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้ประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 เป็นกฎหมายที่กำหนดความเป็นวิชาชีพทางการศึกษาว่าเป็นวิชาชีพควบคุม ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ออกโดยองค์กรวิชาชีพ คือ ครูสภา มีสำนักงานเลขาธิการ

ครูสภา (2549, 19 - 20) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบอาชีพที่ผู้ประกอบอาชีพต้องประพฤติและปฏิบัติตาม ประกอบด้วย มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ อันเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์ ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับ

คุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติงานและพัฒนางานที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการเรียนรู้หรือจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญอย่างต่อเนื่อง และมาตรฐานด้านการปฏิบัติตน เป็นจรรยาบรรณวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตนเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ ศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ หากจะพัฒนาคุณภาพของเยาวชนจะต้องพัฒนาหรือปฏิรูปการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำทางการบริหารให้ดียิ่งขึ้นซึ่งบุคคลที่เป็นหัวใจหลักในการบริหารโรงเรียนก็คือผู้บริหาร เพราะงานทุกงานในโรงเรียนจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จเพียงใดนั้นผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถทักษะและมวลงประกอบที่ จะนำมาประยุกต์ใช้ให้บรรลุผลอย่างมีคุณภาพและนำไปสู่ความสำเร็จอย่างมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548 ,17) ดังนั้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่มี

“คุณลักษณะ” ที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้น จะสามารถเอื้ออำนวยต่อการบริหารงานและพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องเพียบพร้อมด้วยคุณลักษณะหลายอย่างทั้งด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านวิชาการและความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะความเป็นผู้นำทางวิชาการผู้บริหารจะต้องให้คำแนะนำสร้างศรัทธาและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน นอกจากนี้การปฏิบัติตนของผู้บริหารยังมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูรวมทั้งขวัญและกำลังใจของครูด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2540 , 2)

สำหรับโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ มีทั้งหมด 50 โรงเรียน โดยแยกเป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 25 โรงเรียน และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 25 โรงเรียน และแบ่งเป็นกลุ่มย่อยในแต่ละภาคของประเทศ มีทั้งหมด 8 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1-2 ภาคกลาง กลุ่มที่ 3 - 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มที่ 5 - 6 ภาคเหนือ และกลุ่มที่ 7 - 8 ภาคใต้ โดยจัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับเด็กด้อยโอกาส 10 ประเภท ได้แก่ เด็กที่ถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก เด็กเร่ร่อนเด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือโสเภณี เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือเด็กกำพร้า เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ เด็กยากจน (มากเป็นพิเศษ) เด็กชนกลุ่มน้อย เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ หรือโรคติดต่อ

ร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ และเด็กในสถาน
พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน นอกจาก
จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับเด็กด้อยโอกาสทั้ง 10
ประเภท ดังกล่าวแล้ว โรงเรียนราชประชานุ
เคราะห์ยังจัดตั้งขึ้นเพื่อให้โอกาสทางการ
ศึกษาแก่นุรของ ผู้ประสบอุทกภัย และ
วาทภัย โดยเปิดสอนในระดับประถมศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอน
ปลายแบบสหศึกษาประเภทอยู่ประจำ (สำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2553 , 25)

การบริหาร โรงเรียนศึกษา
สงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์นั้น
กลยุทธ์หนึ่งที่หน่วยงานต้นสังกัดให้
ความสำคัญ คือ การพัฒนาบุคลากรในระดับ
ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้ผู้ที่มี
อุดมการณ์ รักและศรัทธา อุทิศตน เสียสละ
มีความรู้ความเข้าใจระบบการจัดการศึกษา
สงเคราะห์ มีคุณลักษณะเฉพาะ เช่น
มีประสบการณ์การสอนและการบริหารงาน
ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุ
เคราะห์ก่อนที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหาร
สถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา
จะต้องมีภารกิจเพิ่มเติมที่นอกเหนือเวลา
ปฏิบัติงานปกติอีกมากมาย ต้องอุทิศเวลา
แรงกายแรงใจ ดูแลเอาใจใส่ในความเป็นอยู่
ของนักเรียน และยังรวมถึงการบริหาร
บุคลากรที่ต้องพักอาศัยประจำอยู่ภายใน
สถานศึกษาทุกคน ให้มีขวัญและกำลังใจใน
การปฏิบัติงานที่ดี เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี

ความรู้ความสามารถ และเป็นสมาชิกที่ดีของ
สังคม (บุญชร จันทร์ดา , 2553 , 27 - 28)

จากสาเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่
จะศึกษา ในเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษ” โดยใช้แนวคิด
ของกระทรวงศึกษาธิการ (2542 ,17)
ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ 1) คุณลักษณะด้าน
คุณธรรมจริยธรรม 2) คุณลักษณะด้าน
วิชาการ 3) คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์
4) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และแนวคิด
ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ (2545) ในคุณลักษณะที่ 5) คือ
คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานการศึกษา
สงเคราะห์ เพื่อให้ผลการวิจัยในครั้งนี้เป็น
ประโยชน์ในการนำไปใช้เพื่อการวางแผน
พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้มี
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่สามารถทำให้
บริหารงานบรรลุผลสำเร็จตามต้องการ และ
เป็นแนวทางการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานใน
หน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
ตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของผู้บริหาร
โรงเรียนที่จะบริหารงานโรงเรียนในสังกัด
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อให้
บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาสำหรับ
เด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา ให้มี
ความสามารถเต็มตามศักยภาพ และพัฒนา
หน่วยงานได้อย่างเกิดประสิทธิผลและมี

ประสิทธิภาพ บรรลุผลสำเร็จตาม
เป้าประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ

เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การ
ทำงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

ตัวแปรต้น

1. เพศ

1.1 ชาย

1.2 หญิง

2. วุฒิการศึกษา

2.1 ปริญญาตรี

2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์การทำงาน

3.1 ต่ำกว่า 10 ปี

3.2 10 – 15 ปี

3.3 มากกว่า 15 ปี

ตัวแปรตาม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้แนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2542 , 17) ในคุณลักษณะ 4 ด้าน และแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ในคุณลักษณะ 1 ด้าน ดังนี้

- 1) คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 2) คุณลักษณะด้านวิชาการ
- 3) คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์
- 4) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ
- 5) คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงานการศึกษาสงเคราะห์

สมมติฐานของการวิจัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู

โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์กลุ่ม 7 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะที่ต้องการให้เกิดกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปรารถนา ซึ่งคุณลักษณะนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ อาทิเช่น ความสามารถทางสติปัญญา ความรู้สึนึกคิดทางจิตใจ อารมณ์ คุณธรรม หรือก่อให้เกิดคุณลักษณะด้านความสามารถในเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คุณลักษณะที่ใช้ให้เห็นลักษณะประจำตัวของผู้บริหารสถานศึกษาที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมต่างๆ ตามบทบาทหน้าที่ของผู้นำ เอื้ออำนวยต่อการบริหารงาน และพัฒนาการศึกษาตามขอบข่ายคุณลักษณะ 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ และด้านการปฏิบัติงานการศึกษาสงเคราะห์

3. ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งทำหน้าที่บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4. ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 ในปีการศึกษา 2554

5. เพศ หมายถึง เพศของข้าราชการครู แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย และ เพศหญิง

6. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของข้าราชการครู แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

7. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตั้งแต่เริ่มบรรจุจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี ประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 – 15 ปี และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี

8. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้โอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา 10 ประเภท ได้แก่ เด็กที่ถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก เด็กเร่ร่อน เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือโสเภณี เด็กที่ถูกทอดทิ้งหรือเด็กกำพร้า เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ เด็กยากจน(มากเป็นพิเศษ) เด็กชนกลุ่มน้อย เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อสังคม และเด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

9. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ หมายถึง โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้โอกาสทางการศึกษาแก่นบุตรของผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย และขาดโอกาสทางการศึกษา 10 ประเภท ได้แก่ เด็กที่ถูกบังคับให้ขายแรงงานหรือแรงงานเด็ก เด็กเร่ร่อน เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศหรือโสเภณี เด็กที่ถูกทอดทิ้ง หรือเด็กกำพร้า เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ เด็กยากจน(มากเป็นพิเศษ) เด็กชนกลุ่มน้อย เด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติด เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์หรือโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ และเด็กในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน

10. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง โรงเรียนตามการแบ่งของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์สุราษฎร์ธานี โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พัทลุง โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 20 จังหวัดชุมพร โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 จังหวัดพังงา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 36 จังหวัดภูเก็ต และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 38 จังหวัดระนอง

11. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการ

จัดการศึกษาแก่เด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7

2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ตลอดจนเป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา ปีการศึกษา 2554 จำนวน 235 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากข้าราชการครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา ปีการศึกษา 2554 โดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยอาศัยสัดส่วนตามขนาดของ

โรงเรียน ซึ่งใช้เกณฑ์กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 608) ค่าความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้แนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2542 , 17) ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ 1) คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 12 ข้อ 2) คุณลักษณะด้านวิชาการ จำนวน 8 ข้อ 3) คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 14 ข้อ 4) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ จำนวน 15 ข้อ และแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ในคุณลักษณะที่ 5) คือ คุณลักษณะการ

ปฏิบัติงานการศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 8 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 57 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามจำนวน 144 ฉบับ พร้อมสำเนาหนังสือขออนุญาตจัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ให้แก่ข้าราชการครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ลงทะเบียน โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนมาทุกฉบับแล้วดำเนินการจัดกระทำข้อมูลสำหรับการวิจัยต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาดำเนินการตามขั้นตอนการใช้

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ตรวจให้คะแนนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 โดยรวม รายด้านและรายข้อ วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 จำแนกตาม เพศ และวุฒิการศึกษา สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t -Test) จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปคือ ครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ ปรากฏว่าเป็นเพศชาย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 เพศหญิง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 65.3 ครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปรากฏว่า มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 78.5 มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ครูในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานปรากฏว่า มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.8 มีประสบการณ์ทำงาน 10 – 15 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์

กลุ่ม 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมา ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานการศึกษา สงเคราะห์ และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์

3. ผลการเปรียบเทียบ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 โดยรวมและรายด้านของครูที่เป็น เพศชาย และเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน โดยรวมของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี ประสบการณ์การทำงาน 10 – 15 ปี และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพ และด้านการปฏิบัติงานการศึกษาสงเคราะห์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์กลุ่ม 7 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ และด้านการปฏิบัติงานการศึกษาสงเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาดังพัฒนาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพด้วยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและได้รับการยอมรับตลอดทั้งได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละด้านปรากฏผลดังต่อไปนี้

1.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม
ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก 7 ข้อ โดยข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดอันดับแรก ได้แก่ มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้เนื่องจาก คุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารโรงเรียน โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่ต้องใช้ทรัพยากรทางการบริหารหลายอย่างประกอบกัน เช่น คน สิ่งของ งบประมาณ และการ

จัดการ ดังนั้นการที่สถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้นย่อมจะต้องขึ้นอยู่กับความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหาร

1.2 ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรก ได้แก่ มีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และมีความรู้ความสามารถในด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทในการบริหารงานวิชาการโดยอาศัยคุณลักษณะที่มีในตัวด้านความรู้ ในการวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ การควบคุมดูแลเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร อุปกรณ์การสอน การวัดผลประเมินผล การปรับปรุงการเรียนการสอนและนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ และปรับปรุงการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรก ได้แก่ มีปฏิภาณไหวพริบเฉลียวฉลาดในการพูดคุยเสนอความคิดเห็นในการสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ทั้งนี้เนื่องจาก มนุษยสัมพันธ์ เป็นกระบวนการบริหารการครองใจคนของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิสัมพันธ์ ความรักใคร่ ความผูกพัน ความ

เข้าใจ รวมถึงความร่วมมือร่วมใจกัน ในการอนุเคราะห์ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้การทำงานอย่างมีความสุข มีสวัสดิภาพในการทำงาน สามารถตอบสนองตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงานหรือลูกจ้างโดยการทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรก ได้แก่ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีไหวพริบและคลุ้ยคล่อง คือ ความเฉลียวฉลาดมีความรอบรู้รอบตัวในการตอบคำถามเผชิญกับเหตุการณ์เฉพาะหน้าและการใช้วิจารณญาณที่ถูกต้องที่สมเหตุสมผล และกล้าตัดสินใจ คือ พร้อมที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป

1.5 ด้านการปฏิบัติงาน การศึกษาสงเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ อันดับแรก ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการจัดการศึกษาสงเคราะห์ และมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมาย นโยบายการศึกษาสงเคราะห์ ทั้งนี้เนื่องจากในการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สิ่งสำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญา

การศึกษาพิเศษอย่างแท้จริง การบริหาร การศึกษาพิเศษและการบริหารการศึกษาทั่วไปมีจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายในการดำเนินงานเดียวกัน คือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม แต่การบริหารการศึกษาพิเศษมีความแตกต่าง และสลับซับซ้อนมากกว่า โดยเฉพาะในด้านความรู้ความสามารถของผู้บริหารการศึกษาพิเศษ ยังจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในงานการศึกษาพิเศษ บุคลากรที่เกี่ยวข้องและสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นอย่างดี

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 โดยนำเสนอดังต่อไปนี้

2.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 โดยรวมและรายด้านของครูที่เป็น เพศชาย และเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7

แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อครูเพศชายและครูเพศหญิงเท่าเทียมกัน ครูทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการทำงานเท่าเทียมกันทั้งชายและหญิงมีโอกาสดำรงตำแหน่งเหมือนกัน ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 40 ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลมีความเสมอภาคทางกฎหมาย ชายและหญิง มีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเพศจะกระทำมิได้

2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 โดยรวมและรายด้านของครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี กับสูงกว่าปริญญาตรี ไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากครูได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพ ตลอดจนได้รับการสนับสนุนให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2.3 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านบุคลิกภาพและด้านการปฏิบัติงานการศึกษาสงเคราะห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เมื่อพิจารณารายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิชาการ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามความคิดของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 ทั้งนี้เนื่องจาก คุณลักษณะทั้ง 3 ด้านดังกล่าว นั้น เป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่ผู้บริหารที่ดีควรยึดถือและปฏิบัติจึงมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน และในด้านบุคลิกภาพ และด้านการปฏิบัติงานการศึกษาสงเคราะห์ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7 ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี เป็นครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ มาเป็นเวลานาน จึงมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์นั้น จะต้องเป็นผู้บริหารผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาการศึกษาพิเศษอย่างแท้จริง การบริหารการศึกษาพิเศษและการบริหารการศึกษาทั่วไปมีจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมาย

ในการดำเนินงานเดียวกัน คือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม แต่การบริหารการศึกษาพิเศษมีความแตกต่าง และสลับซับซ้อนมากกว่า โดยเฉพาะในด้านความรู้ความสามารถของผู้บริหารการศึกษาพิเศษยังจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในงานการศึกษาพิเศษ บุคลากรที่เกี่ยวข้องและสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นอย่างไร และยังต้องมีการฝึกเพิ่มเติมที่นอกเหนือเวลาปฏิบัติงานปกติอีกมากมาย ต้องเสียสละ ต้องอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ ดูแลเอาใจใส่ในความเป็นอยู่ของนักเรียน และยังรวมถึงการบริหารบุคลากรที่ต้องพักอาศัยประจำอยู่ภายในสถานศึกษาทุกคน ให้มีขวัญและกำลังใจในการทำงานที่ดีอีกด้วย รวมทั้งการมีบุคลิกภาพที่ดีจะทำให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความศรัทธาและเชื่อถือ ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี จึงมีความคิดเห็นแตกต่างจากครูมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 – 15 ปี แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 7

แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม ประสิทธิภาพการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 หน่วยงานในส่วนกลาง
และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

หน่วยงานในส่วนกลางและ
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็น
หน่วยงานที่กำหนดนโยบายในการบริหาร
จัดการ โรงเรียน ควรนำผลการวิจัยใน
การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงาน
การศึกษาพิเศษ ไปวางแผน หรือใช้เป็นแนว
ทางแก้ไข ปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนา
ประสิทธิภาพ หลักเกณฑ์การคัดเลือก การ
แต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงใช้เป็น
ข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดคุณลักษณะ
ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อให้สอดคล้อง
กับความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา ตาม
แนวทางการ ปฏิรูป การศึกษา และ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
และเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

ควรนำคุณธรรมจริยธรรม

ดังกล่าว โดยมาจัดทำแผนงาน หรือ
หลักเกณฑ์การคัดเลือกการแต่งตั้งผู้บริหาร
สถานศึกษา รวมถึงใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ
ในการกำหนดคุณลักษณะของผู้บริหาร
สถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่
ส่งผลต่อการพัฒนางานคุณธรรมจริยธรรม
ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน เพื่อนำ
ผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการกำหนด
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษาให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- การประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์, สำนักงาน. (2546). **คู่มือบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล**
ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. นครสวรรค์ :
ริมปิงการพิมพ์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). **รายงานการวิจัยการติดตามผลการดำเนินงาน**
ตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจ**
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554). กรุงเทพมหานคร : สำนัก
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ปัญชร จันทร์ดา. (2553). **หลักการและแนวคิดการจัดการศึกษาสงเคราะห์แนวใหม่.** พิษณุโลก
: การพิมพ์ดอกท้อ.
- บริหารงานการศึกษาพิเศษ, สำนัก. (2553). **สารสนเทศสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ**
ประจำปี 2553. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. (เอกสารอัดสำเนา)
- เลขาธิการคุรุสภา,สำนักงาน.(2540). **คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2549). **คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. (2542). **คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.**
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2548). **ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่.**กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Best,J.W.,& Kahn, J.V. (1993). **Research in education** (7th ed.). Boston, MA: Allyn & Bacon
- Clark, John R. (1979). **Executive power : How to use it effectively.** New Jersey: Prentice-Hall.
- Hoy, Wayne K., & Miskel, Cecil G.. (1996). **Educational administration : Theory, research**
and practice (3rd ed.). New York: Random House.
- Krejcie, R.V.,& Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activity.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610
- Likert, R. (1967). **The human organization.** New York: MC Graw-Hill.
- Stogdill, Ralph M. (1974). **Handbook of leadership. A survey of theory and research.**
New York: The Free Press.

